

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

Бр. _____

_____ 2019 год.

Скопје

Министерство за здравство

ДО ГЕНЕРАЛНИОТ СЕКРЕТАР

НА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Име на материјалот:

Програмата Здравје за сите за 2019 година.

Усогласеност со Програмата на Владата - согласно Програмата на Владата на Република Македонија

Усогласеност со член 68 од Деловникот за работа на Владата:

(ДА)

ДЕЛУМНО

НЕ

Предлог на која седница на Влада да се разгледа материјалот:

На првата наредна седница

Доверливост на материјалот: не е од доверлива природа

Итност на материјалот: ИТНО

Прилог:

фискален образец

Дата на доставување на материјалот:

_____.2019 година

ПОТПИС :

(на министерот)

Доц. Д-р Венко Филипче

*Изготвил : Д-р Жозефина Петреска
Контролирал: Д-р Зоран Стојановски
Одобрил: Државен секретар*

Република Македонија

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

М Е М О Р А Н Д У М

ПРОГРАМАТА ЗДРАВЈЕ ЗА СИТЕ ЗА 2019 ГОДИНА

ПОТПИС: _____
(на министерот, државниот секретар или друго овластено лице)

Скопје, 2019

(дата на поднесување на материјалот во Генералниот секретаријат)

*Изготвил : Д-рЖозефина Петреска
Контролирал. Д-р Зоран Стојановски
Одобрил: Државен секретар*

1.Осврт по материјалот

Програмата Здравје за сите за 2019 година е изготвена како едногодишна програма, врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија" бр. 43/12 , 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14 , 132/14, 188/14, 10/15, 154/15 , 192/15, 17/16 и 37/16)

2.Разгледани можни решенија (за-против аргументи):

Доколку се спроведуваат активностите на ова програма ќе се овозможи навремена и достапна здравствена заштита на граѓаните од руралните средини.

3. Резултати од извршените консултации со ресорните министерства, другите органи на државната управа и организации:

Консултации се извршени со здравствените установи во Република Македонија - носители на активностите е Институтот за јавно здравје на Република Македонија како координатор на сите активности. Во исто време е земено во предвид и мислењето на граѓаните.

4. Решение кое се препорачува (со образложение):
Разгледување и прифаќање на Програмата.

5. Фискални импликации на материјалите што се предлагаат:
5.000.000,00 денари

6. Очекувани влијанија:
Програмата ќе овозможи пристап на здравствени услуги и на оние граѓани кои живеат во рурални средини.

7. Усогласеност со европското законодавство (кои директиви на ЕУ се транспонираат во нашето законодавство):

8. Оценка на Секретаријатот за законодавство по материјалот:

9. Клучни елементи за информирање на јавноста:
Со донесување на програмата од страна на Владата на Република Македонија, истата ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“, и со нејзината содржина ќе бидат запознаени сите релевантни здравствени работници и населението.

ОБРАЗЕЦ ЗА ПРОЦЕНКА НА ФИСКАЛНИТЕ ИМПЛИКАЦИИ НА ПРЕДЛОГ ПРОПИСИТЕ И ОПШТИТЕ АКТИ ДОСТАВЕНИ ДО ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА НИВНО УСВОЈУВАЊЕ

Назив на предлогот: Програмата Здравје за сите за 2019 година.	2. Министерство/орган на државна управа: Министерство за здравство
3. Цел на предметот: Усвојување на Програмата	4. Вид на предлогот: Програмата Здравје за сите за 2019 година.
5. Контакт лице и звање: Министер за здравство – Доц. Д-р Венко Филипче	6. Контакт тел./факс или е-пошта: 02 3 113-014
7. Активност: Програмата Здравје за сите за 2019 година.	
8. Вид на барање: ☐ Регулатива во врска со ЕУ ☐ Нова програма ☐ Прераспределба (на средства) помеѓу две ☐ Зголемување/намалување на постоечка програми	

(X) Друга нова програма регулатива		( ) Спојување на две или повеќе програми			
9. Цел на барањето/предложената активност: Донесување на програми согласно член 32 од Законот за здравствената заштита					
10. Врска со владината програма:					
11. Фискални импликации:	(илјади денари)				
	Тековна год.	Втора год.	Трета год.	Четврта год.	
Вкупни трошоци за предлогот Плати Стоки и услуг Капитал Трансфери Вкупно	5.000.000,00		/	/	
Одобрени средства за предлогот Плати Стоки и услуг Капитал Трансфери Вкупно	5.000.000,00		/	/	
Промена (разлика) од одобрените средства (Б-А) Плати Стоки и услуг Капитал Трансфери Вкупно	5.000.000,00		/	/	
Расположиви средства од прелевање (од други активности или програми во органот) Плати Стоки и услуг Капитал	/	/	/	/	
Трансфери Вкупно					
Нето импликации на средствата на органот (Ц-Д) Плати Стоки и услуг Капитал Трансфери Вкупно	/	/	/	/	
Дополнителни извори на финансирање или споделување на трошоците Извор _____					
12. Нето зголемување/намалување на бројот на вработени во врска со предлогот	/	/	/	/	
Какви гаранции, заеми или други вистински или можни обврски ќе произлезат за Владата (а кои не се					

наведени во точка 11 А до 11 Г)	
14. Ако ова претставува барање за дополнителни средства во тековната фискална година или надвор од нормалниот циклус на подготвување на буџетот, дајте образложение	
15. Дата на завршување на проценката	
16. Дата на поднесување на анализите до Министерството за финансии за добивање мислење:	
17. Дата на добивање на одговор од Министерството за финансии:	
18. Измени побарани од Министерството за финансии:	
19. Одговор на министерството-предлагач:	
20. Одговор на Министерството за финансии:	
21. Дали мислењето на Министерството за финансии е дадено во прилог:	да
20. Одобрено/Дата Потпис на државен секретар или директор на орган	Потпис на миистерот _____/_____/_____/Ден/месец/год.

Изготвил : д-р Жозефина Петреска
Контролирал, Д-р Зоран Стојановски
Одобрил: Државен секретар

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

ПРОГРАМА

ПРОГРАМАТА "ЗДРАВЈЕ ЗА СИТЕ" ЗА 2019 ГОДИНА

Скопје, 2019 година

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12 , 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14 ,

132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15,17/16 и 37/16), Владата на Република Македонија на седницата одржана на _____ 2019 година, донесе

ПРОГРАМА „ЗДРАВЈЕ ЗА СИТЕ“ ЗА 2019 ГОДИНА

I. В О В Е Д

Кардиоваскуларните и респираторните болести се најчести заболувања кај населението како во светски рамки така и во Република Македонија.

Зголемениот крвен притисок, зголемени маснотии во крвта, дебелината, дијабетот, неправилната исхрана, недоволната физичка активност, злоупотребата на алкохол и тутун се најчести ризик фактори за настанување на кардиоваскуларните заболувања. Најзначајните ризик фактори за појава на незаразни болести, можат да се спречат и да се контролираат.

Масовните незаразни болести се водечка причина за смрт и инвалидитет ширум светот.

Причинители на висока зачестеност на масовни незаразни болести во последните децении од дваесеттиот век и почетокот на овој век се значајните и брзи промени во начинот и стилот на живот на современиот човек. Најмногу се изразени промените во начинот на исхрана, нивото на физичка активност, зголемената употреба на алкохол и тутун. Во интеракцијата на физичката активност, храната, исхраната и на здравјето на луѓето, вклучени се следните релевантни аспекти: енергетската потрошувачка преку физичката активност како важна компонента на енергетската рамнотежа што ја определува телесната тежина.

Превентивните прегледи за навремена контрола на крвниот притисок, телесната тежина, одредување шеќер и маснотии во крвта се битен елемент за навремено спречување на појава на кардиоваскуларни заболувања.

Едукација на населението за потребата од навремени превентивни прегледи за контрола на сопственото здравје е битен фактор за рано откривање и спречување болести.

Параметри на здравјето кои е потребно да се следат се: крвен притисок, телесна тежина, висина, индекс на телесна маса, шеќер и маснотии во крвта. На граѓаните потребно е во исто време да им се даваат и конкретни совети за грижа за сопственото здравје како совети за промоција на здрави животни стилови, поддршка за откажување од штетни животни навики, одвикнување од пушење, за начинот на исхрана и заштита од високите температури, важност на превентивните прегледи.

1. Материјални трошоци за спроведување на акции за бесплатни прегледи од страна на здравствени домови по една акција на секои два месеци - Со оваа активност на сите граѓани им се дава можност да извршат бесплатен превентивен преглед и тоа независно од нивниот статус на здравствено осигурување.

Активностите се состојат во бесплатни лекарски прегледи, мерење крвен притисок, телесна тежина и висина, индекс на телесна маса, одредување шеќер и маснотии во крвта и други лекарски совети. Резултатите од мерењата се соопштуваат на лице место.

При прегледите се даваат и совети за грижа за здравјето, начин на исхрана, заштита од високите температури, а се делат и промотивни печатени едукативни материјали за правилен начин на живот и исхрана.

Активностите се спроведуваат на отворен и затворен простор во зависност од временските прилики, а за местото, денот и времето на спроведување на прегледите, населението ќе биде известно преку локалните медиуми и месните заедници.

Секој Здравствен дом треба да обезбеди по шест акции на годишно ниво, во рурално подрачје.

Динамиката на спроведување на активностите ќе биде еднаш на два месеци и тоа по една акција во следните периоди- (од 01.01.2019 до 28.02.2019 год),(од 01.03.2019 до 30.04.2019 год),(од 01.05.2019 до 30.06.2019 год),(од 01.07.2019 до 30.08.2019 год),(од 01.09.2019 до 30.10.2019 год) и (од 01.11.2019 до 31.12.2019 год).

Здравствените тимови ќе бидат составени од лекар ,медицинска сестра и возач.

Резултатот од анализата ќе се евидентира во евидентен лист и се доставува до Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Извршители: –Здравствените домови.

2. Обработка на податоци од мерењата при здравствениот преглед и извештај.

Извршители: –Институт за јавно здравје на Република Македонија.

3. Активности за превентивни прегледи при топлотни бранови кои ќе бидат спроведени од страна на сите здравствени домови.

Извршители: –Здравствените домови.

4. Истражување, мониторинг и евалуација- Истражување за причини за немотивираност на пациенти за прекин на пушење

Извршители: –Институт за јавно здравје на Република Македонија.

5. Обуки за здравствени работници на тема – откажување од пушење -За таа цел се подготвува модул со ,печатени едукативни материјали и одржани 4 семинари со вклучени по 50 здравствени работници по семинар

Извршители: –Институт за јавно здравје на Република Македонија

6. Организирање на кампања за здрав живот -Организирање на прес конференции,учество во ТВ емисии, дистрибуција на брошури за здрав живот и орално здравје.

Извршители: – Институт за јавно здравје на Република Македонија

7. Трошоци за гориво за Рурални Концесионери - (над 25 км оддалеченост од здравствениот дом до руралните концесионери и минимум 200 пациенти. За остварување на оваа активност ќе се обезбедат трошоци за гориво за руралните

доктори (над 25 км одалеченост и минимум 200 пациенти) со месечна исплата по реално направени трошоци (10% од цената на литар гориво за соодветното возило на поминат километар, сметано според видот на горивото што го користи возилото). За реализација треба се се објави нов оглас.

Извршители: –Руралните Концесионери.

8. Промотивни активности за превенција и контрола на незаразни болести. Одбележување на денот на срцето и други активности кои се поврзани со превенција од кардиоваскуларни заболувања и фактори на ризик

Извршители: Клиника за кардиологија во соработка со граѓанско здружение од областа

9. Обуки за здравствени работници на тема сексуално и репродуктивно здравје во општини каде има поголем број лица со попреченост -За таа цел е подготвен модул и едукативен материјал, и да се одржат 4 семинари со кои ќе бидат опфатени гинеколози, матични лекари и сестри.

Извршители: –Медицински факултет Скопје - Центар за семејна медицина

10. Обуки за здравствени работници за работа со деца со пречки во развојот и лица со попреченост жртви на насилство во општини каде има поголем број на лица со пречки во развојот - За таа цел е подготвен модул и едукативен материјал, и да се одржат 4 семинари со кои ќе бидат опфатени гинеколози, матични лекари и сестри.

Извршители: – Медицински факултет Скопје - Центар за семејна медицина.

11. Проект Ало докторе

Целта на функционирањето на телефонската линија за медицинските совети/Ало докторе е обезбедување со соодветни здравствени услуги, односно консултации и упатства за граѓаните при појава на првични симптоми за кој не е неопходен итен медицински третман (главоболка, настинка, покачена температура). Граѓаните кој се јавуваат во повикувачкиот центар на телефонската линија 15123 имаат моќност во тек на 24 часа да добијат стручен медицински совет и доколку има потреба пациентот се упатува во Итната медицинска помош или се советува да закаже преглед кај соодветен специјалист.

Извршител. – Здравствен дом Скопје

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Целта на оваа програма е активен пристап до граѓаните од руралните средини, контрола на нивното здравје, навремено и соодветно лекување и препораки за превенција на здравјето.

III. ПОДГОТВИТЕЛНИ АКТИВНОСТИ ЗА ИЗВРШИТЕЛИТЕ

За време на припремните активности за целосно и навремено спроведување на оваа програма се организираат средби со одговорните лица на здравствените установи –

извршители на активностите. Воедно, навремено се обезбедуваат потребните медицински материјали, промотивни материјали и друг потребен инвентар. За таа цел ќе се спроведат следните активности:

Список со одговорни лица по здравствени установи и нивни телефонски броеви.

Координатори на активностите се Здравствените домови за своето подрачје.

Календар со локалитети за поставување на пунктови за вршење на превентивните прегледи (на два месеци).

Евидентен лист за индивидуалниот превентивен преглед, со содржината за антропометриските мерења за определување на индексот на телесна маса, мерење на нивото на шеќерот и холестеролот во крвта и крвниот притисок.

Набавка на апарати за анализа, ленти за одредување на шеќерот и холестеролот во крвта и ланцети.

Подготовка на анкетните листи во постоечкиот софтвер.

IV. ЕВАЛУАЦИЈА НА ДОБИЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОД ИЗВРШЕНИТЕ ПРЕВЕНТИВНИ ПРЕГЛЕДИ

Секој извршен превентивен преглед се евидентира во посебен евидентен лист кој се доставува до Институтот за јавно здравје Скопје.

По обработката на добиените индивидуални листи за вкупниот период Институтот за јавно здравје на Република Македонија изготвува студија за добиените резултати од превентивните прегледи по здравствени домови на ниво на државата со препораки за подобрување на здравствената состојба кај граѓаните.

V. ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ПРОГРАМАТА

Табела 1.

Ред бр.	Активност	Единица/вредност	Извршители	Износ во денари
1	Надоместок за ангажирање на тимовите кои ќе одат на терен Материјални трошоци (бензин, ленти ...)	3.000,00 ден (една посета - тим лекар, сестра и возач) 33*6*3.000,00ден (по 6 посети годишно) 33*6*20.000,00ден (годишно)/квартално	33 Здравствени домови	594.000,00 660.000,00 ----- 1.254.000,00
2	Обработка на податоци од мерењата при здравствениот преглед и извештај	100.000,00 ден (годишно)	Институт за јавно здравје на Република Македонија	100.000,00
3	Активности за превентивни прегледи при топлотни бранови	33*5.000,00ден (годишно)	33 Здравствени домови	165.000,00

4.	Истражување, мониторинг и евалуација за причините за немотивираност на пациентите за прекин на пушење	Извештај од остварено истражување 100.000,00 ден (годишно)	Институт за јавно здравје на Република Македонија	100.000,00
5.	Обуки на здравствени работници на тема – откажување од пушење	Подготвен модул ,печатени едукативни материјали и одржани 4 семинари со вклучени по 50 здравствени работници по семинар	Институт за јавно здравје на Република Македонија	200.000,00
6.	Организирање на кампања за здрав живот	Организирање на прес конференции,учество во ТВ емисии, дистрибуција на брошури за здрав живот и ОРАЛНО ЗДРАВЈЕ	Институт за јавно здравје на Република Македонија	250.000,00
7.	Трошоци за гориво за Рурални доктори (над 25 км оддалеченост и минимум 400 пациенти)	По поминат километар (10% од цената на литар гориво за соодветното возило на поминат километар, сметано според видот на горивото што го користи возилото)	33 Здравствени домови (руралните доктори)	531.000,00
8.	Промотивни активности за превенција и контрола на незаразни болести	Одбележување на денот на срцето и други активности кои се поврзани со превенција од кардиоваскуларни заболувања и фактори на ризик	Клиника за кардиологија во соработка со граѓанско здружение од областа	200.000,00
9.	Обуки за здравствени работници на тема сексуално и репродуктивно здравје во општини каде има поголем број лица со попреченост	Подготвен модул ,печатени едукативни материјали и одржани 4 семинари со вклучени по 50 здравствени работници по семинар	Медицински факултет Скопје - Центар за семејна медицина	200.000,00

10.	Обуки за здравствени работници за работа со деца со пречки во развојот и лица со попреченост жртви на насилство во општини каде има поголем број лица со попреченост	Подготвен модул печатени едукативни материјали и одржани 4 семинари со вклучени по 50 здравствени работници по семинар	Медицински факултет Скопје- Центар за семејна медицина	200.000,00
11.	АЛО ДОКТОРЕ	22 доктори просечно по 6.818,00 ден месечно вкупно 150.000,00 денари, по 12 месеци 1.800.000,00	Здравствен дом Скопје	1.800.000,00
	ВКУПНО			5.000.000,00 ден

Извршители на оваа програма се Здравствените домови, Институтот за јавно здравје на Република Македонија и Медицински факултет Скопје- Центарот за семејна медицина.

Неизмирените обврски кон извршителите за 2018 година ќе бидат исплатени во текот на 2019 година.

Оваа програма ќе се реализира во рамки на обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2019 година во износ од **5.000.000,00** денари.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

**ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА,**

Бр. _____
_____. 2019 год.
Скопје

Зоран ЗАЕВ

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е
НА ПРОГРАМАТА ЗДРАВЈЕ ЗА СИТЕ ЗА 2019 ГОДИНА

Програмата има за цел да обезбеди подобра едукација на населението за потребата од навремени превентивни прегледи ,за контрола на сопственото здравје,а со тоа рано откривање на болести или спречување на нарушување на здравјето и истата ќе се спроведува преку планирани мерки и активности координирани од Министерство за здравство и Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Истата се реализира во рамките на одобрените средства од Буџетот за 2019 година , во висина од **5.000.000,00 денари.**